

1926
H. 3335
Kerjased ja haldjas

Kirjandusmuuseumi

K. BUSCH'I KIRJASTUS TALLINNAS

35667

Karjased ja haldjas.

Muistne lugu.

Laiste mäng.

Osaliised:

4 karjast: Olew, Zulero, Wägero ja Pahur.
Haldjas, Haldja poeg ja Karu.

Mängukoht: karjamaa.

Esimene etteaste.

Karjased.

Olew. Loomad ei söö enam. Seisawad wagu-
gust kõhud on wiist täis Me ei pruugi loome
sellepärast nii hoolsalt silmas pidada. Wõime
natuke laulu lasta.

Tulew. Tõst! Kõige parem nüüd natuke
laulda.

Kõik neli. (Panewad taeltotid seljast põõsa alla,
laulawad.*)

Kui mina olin wäikseene.
Kaswasin ma kannilene,
Olin ühte ööda wana,
Peale lahte päewa wana

*) Wõib muudki laulu laulda.

Oma wiis hälli heinamaale,
 Randis mu siigu seja peale,
 Bani käo siigutama,
 Suwilinnu siigutama.
 Seal siis kägu palju kullus,
 Suwilindu liialt laulis,
 Mina meelta mõtlemaie,
 Kõil ma panin paberisse,
 Raiusin kõil raamatusse.

Haldja poeg. Tuleb laulu ajal pöösa alt salamahti wälja ja wabetab kaekottide siisu salaja ära. Kui tööga walmi*, pueb jälle warjule.

O l e w. Waadake, loomad on juba pikalt heitnud. Nüüd meil paras aeg leiba wõtta.

T u l e w: Mul kõht üsna tühi. Hakkame sööma.

T e i s e d. Hakkame sööma! (Lähewad, istuwad oma kaekottide kõrwa pöösa alla maha.)

T u l e w. (Wõtab kõige esmalt koti lahti.) Mis ime lugu see on? Mul oli liht leib kotis ja nüüd on sai asemel. Kes on saia mu kotti pannud?

O l e w. (Waatab oma kotti.) Ja minul on loogid kaekotti pandud. Niisugusid pole ma erwel aastal enam näinud. Kes neid on mu kotti pannud?

W ä g e w. (Waatab oma kotti.) Mul on oma leib alles. Aga mulle on karbid kotti tekkinud. Ei mul neid enne olnud. (Waatab karpi.) Mis neis

larpides ometi on? (Waatab hoosamini.) Mesi, selge mesi! Oh kui hea! (Pistab mett sõrmega suhu).

P a h u r. Mis siis minu kotis uudist piaks olema? Waatan järele. (Waatab, wõtab pillamisi musta tombu wälja.) Mis ime asi see on? Kas on kullatükk wõi? Jse ometi päris must.

T e i s e d. (Edusewad püsti, lähewad waatama.)

O l e w. See pole ju muud kui pae tükk.

T u l e w. Paetükk neh!

W ä g e w. Ma wõin sada niisugust Pahurile tuua!

P a h u r. Oh seda kurjategijat! Kui ma seda teaksin, kes seda teinud, küll ma talle walu annaksin! Wõtab mu leiwa ära, paneb paetüki ajemele!

O l e w. See tuleb sest, et sa linnupestasid ikka ära lõhud.

P a h u r. Mis koolmeister ja mind oled manitsemas! Tean isegi, mis teen! Kes see kurjategija ometi piaks olema, kes mulle paetüki kotti on pannud?

T u l e w. Kurjategija pole ta sugugi, sest mulle on ta saia kotti pannud.

O l e w. Ja minule koogid

W ä g e w. Ja minule mett.

P a h u r. Olgu, mis on, igapidi tahaksin teada, kes meie kaelskottide kallal käinud.

O l e w. Hea oleks tõesti seda teada saada.

T u l e w. Küll ma tean, kes.

W ä g e w. Kes siis?

T u l e w. Kes muud kui haldjas?

P a h u r. Haldjas?

T u l e w. Haldjas neh! Kas sa seda enne ei ole kuulnud, et haldjas häid lapsi armastab ja pahu karistab. Mõllu tapnud Koeraküla poisid metsas linnu poegi. Kohe tulnud haldjas ja annud Páhele süüdlasele niisuguse sauna, et poisid poole aastat haiged olnud. Heai Küla head poisid jälle leidnud Korra metsas sot-táie raha. Seda oli haldjas neile annud. Mina olen julge selle peale, et haldjas meiegi kaelkottidel mõderaks käinud.

O l e w. Tõesti, ma hakkán sedasama uskuma.

W ä g e w. Kui hea oleks, kui teda náha saaksime.

O l e w. Láheme teda úles otsima. Ega ta kaugel mõi olla.

T u l e w. (Kõik neljakesi jätavad sotid maha, lähewad ára.)

P a h u r. (Minnes) Kui leian, annan haldjale wemblaga pihta!

Teine etteaste.

Haldjas ja haldja poeg.

Haldjas. (Käib kõndade eht korpade pääl walge rüü ümber.) Pojuke, poisike!

Haldja poeg. (Walge rüü ümber, jookseb põõsa talle wäwa.) Jah, taadike.

Haldjas. Mis sa oled mul täna teinud ka?

Haldja poeg. Tegin, mis laskisid. Häile karjapoistele panin head kotti, pahale paha.

Haldjas. See oli hea, et nii tegid. Ja poisid said aru, et haldjas seda teinud. Laskisid meid otsima.

Haldja poeg. Laskisid. Pahur lubas mulle weel wemblaga pihta anda.

Haldjas. Waatku, et ise ei saa! Otsigu poisid meid peale, me wõime siin oma tööd edasi teha.

Haldja poeg. Muidugi mõista, isa.

Haldjas. Tulew on tubli pois. Ei ole iialgi loome waewanud ega linnu pesasid lõh-
kunud. Selle eest wõid sa temale hulga raha

laelkotti panna. See olgu ta palga's, et ta alati sõnakunlelik olnud ega iialgi pole kurja teinud.

Haldja poeg. Seda mõtlen minagi. Küll ma talle raha kotti panen. (Paneb raha kotti.)

Haldjas. Olew on niijama hea pois. Ta on kange laulma. Temast teeme edespidi tubli laulumehhe. Pane talle õige kannel kaelkotti. Selle kandlega saab temast mängumees üle teiste.

Haldja poeg. Kohe panen talle kandle kotti. (Wõtab puu alt kandle, paneb Olew kotti.)

Haldjas. Wägew ei ole nii hea pois. Ei kuule wahel wanemate sõna. Teeb mõne forra kurja wallatust. Selle eest piak's ta õieti nuhtlust saama. Täna on ta ometi mõistlik pois olnud. Selle pärast wõid tema kotti maiust panna.

Haldja poeg. Hea meelega panen!
(Paneb maiuse asju Wägewa laelkotti.)

Haldjas. Siis on weel paha pois Pa-hur järel. See ei tee muud kui wallatust. Sellele aja ainult kiwa kotti ja pane tubli witsakimp kiwide peale. Aeed witsad olgu ta selja tarwis.

Haldja poeg. Kohe panen witsad ja kiwid kotti. (Wõtab puu alt, paneb kotti.)

Haldjas. Poisid otsiwad meid metsas ilma aegu. Nüüd kutsume nad siia jälle tagasi.

Haldja poeg. Kutsume. (Militab naart
torda.)

Haldjas. Küll nad nüüd pohe tulevad.
Läheme eest warjule. (Lähewad warjule.)

Kolmas etteaste.

Karjased, pärast Haldjas.

O l e w. (Tuleb nähtawale, teised karjased tema järelse) Wõta haldjas kinni. Ei näha kuskilgi. Praegu oli ta äält nagu siin kuulda, aga ei näha midagi.

T u l e w. Just kui haldja wilistamist kuuldi siit. (Waatab kottide poole.) Aga mis see on? (Wõtab kandle kottist wälja.) Kannel! Kannelt olen ikka soowinud. Nüüd tahan ma mängumehets õppida. Oh jeda rõõmu!

T u l e w. (Waatab oma kotti.) Mis see on? Minu kott üsna raha täis (Wõtab raha wälja, waatab.) Selge hõbe ja kui palju! Kes selle raha minu kotti piaks pannud olema? Küll ikka wiist haldjas!

W ä g e w. (waatab oma kotti.) Oh mis head asjad minu kottis. Üks magusam kui teine. Paneb üsna suu wett jooksuma! (Wõtab, pistab maiust suhu.)

P a h u r. Mis siis minu kottis piaks olema? (Teeb oma kotti lahti, wõtab witsakimbu wälja.) Witsakimp!

O l e w. Pärisk witsakimp!

W ä g e w. Aga küll on suur. Ehk on witsakimbu all weel midagi paremat.

P a h u r. Tarwis waadata. (Wõtab tima ja rügi wälja.) Säh sulle!

T u l e w. See on wist nuhtlus selle eest, et sa täna jälle linnupoegi metsas kinni püüdsid ja piinasid. Ma keelasin sind küll, aga sa ei pannud tähele.

P a h u r. Kui mul niisugused tükkä tehakse, tahan terwe linnusugu ära kaotada.

O l e w. Ära nii räägi, muidu saad weel juuremat nuhtlust.

P a h u r. Ära arwa, et ma kardan. Oleks haldjas siin, ma annaksin selle witsakimbuga talle enesele koha naha peale!

O l e w. Waigista keelt, muidu tuleb nuhtlus. Ega haldjas niisugust teotust andeks anna.

T u l e w. Ei anna.

W ä g e w. (Sirmuga) Waadake, kes sealt tuleb.

K õ i k. (Pööravad ümber, waatawad.)

O l e w. See on ju haldjas.

T u l e w. Haldjas jah.

H a l d j a s. (Tuleb pillamisi laste juurde.) Te kolm olete üsna head poisid olnud, sellepärast olen teile oma kingitusi kaasa toonud. Jääge alati häiks, õnnistus ei jää teile tulemata.

Pahur. (Mäitab huldjale mitsa.) Sina!

Haldjas Ah, sulle ei ole weel sellest nuhtlusest küll. Noh, hea küll, ja piad kohe suuremat nuhtlust saama! (Billistab.)

Karu. (Haldja poeg on wahel ajal karusepidi lasteta selga pannud ja largab nii nüüd platsi.)

Haldjas. Saft Pahur kinni. Wii metsa!

Karu. (Sastb Pahuri kinni, wiib warjule.)

Pahur. (Karjub.) Ai ai ai ai!

Haldjas. See on pahade palk. (Sammub karule järele.)

Karjase. Seisawad kõige aja hirmul oma trottide juures.)

Olew. Mu süda wäriseb selle kõige peale mõteldes. Waata, see tuleb sest, kui sõna ei kuulda

Jäägem ikka häiks lasteks. Mingem rutu waatama, mis meie kari teeb! (Kõik lähemad rutuga ära.)

